Vytrvanie uverivších až do konca

Zachovanie viery

Článok na stiahnutie v PDF: TU

Amen, amen vám hovorím,

že ak niekto zachová moje slovo, neuvidí smrti na veky.

Ján 8:51

... skrze ktoré (evanjelium) i spasení bývate, ak držíte v pamäti,

akým slovom a v akom zmysle som vám ho zvestoval,

iba ak by ste boli nadarmo uverili.

1. Korintským 15:2

Úvod

Božie slovo zjavuje v posolstve evanjelia spasenie z milosti samotnej a z viery samotnej skrze Krista ako jediného prostredníka. Jedinú podmienku, ktorú Božie slovo kladie na to, aby bol človek spasený, je viera v Krista. Podľa evanjelia každý, kto v Krista uveril, už spasený je. V Božom slove sú však aj texty, ktoré hovoria o potrebe vytrvania svätých až do konca a toto zotrvanie navyše kladú ako podmienku spasenia. Ide pritom o vytrvanie vo viere v pravé evanjelium.

V súvislosti s vytrvaním hovorí Božie slovo aj o odpadnutí a pred odpadnutím varuje, vystríha pred ním všetkých uverivších. Vynára sa preto otázka, či ten, kto v Krista uveril, môže spásu stratiť. Inak povedané: otázka znie, či ten, kto už raz spasený bol, môže o spásu prísť a skončiť v zatratení. Vo svetle výstrah pred odpadnutím je táto otázka legitímna a vážna. Odpoveď na ňu budeme hľadať v nasledujúcich troch častiach tohto cyklu tak, že pozorne prejdeme textami Písma, ktoré hovoria o potrebe vytrvania svätých až do konca. Následne prejdeme textami, ktoré hovoria o odpadnutí. Nakoniec sa pozrieme na texty hovoriace o Božom zachovaní svätých. Preskúmame, kto sú to tí, ktorí definitívne odpadnú, a prečo sú výstrahy pred odpadnutím adresované všetkým uverivším. V tejto časti sa zameriame na texty o potrebe vytrvania až do konca a čo to pre nás znamená.

Vytrvanie vo viere až do konca ako podmienka spasenia

Písmo zreteľne a jednoznačne učí na viacerých miestach, že len ten človek, ktorý „zotrvá až do konca“ či „vytrvá vo viere až do konca“, bude spasený. Tieto texty pozorne preskúmame. Prvé, čo je zrejmé, je, že „až do konca“ znamená buď až do fyzickej smrti veriaceho, alebo až do druhého Kristovho príchodu, ak sa druhý príchod udeje ešte počas života veriaceho.

Zotrvanie do konca ako nutnú podmienku spásy učí Božie slovo výslovne (explicitne): „... ale ten, kto zotrvá do konca, bude spasený“ (Matúš 10:22, Matúš 24:13, Marek 13:13). A netýka sa to len uverivších zo Židov alebo len konca posledných časov. O tom nás vyučujú aj iné novozmluvné texty: „A tak teda vy, čo ste počuli od počiatku, to nech zostáva vo vás. Keď zostane vo vás to, čo ste počuli od počiatku, aj vy zostanete v Synovi aj Otcovi“ (1. Jánov 2:24).

Rovnakú doktrínu nachádzame aj v učení apoštola pohanov, Pavla: „A oznamujem vám, bratia, evanjelium, ktoré som vám zvestoval, ktoré ste aj prijali, v ktorom aj stojíte, skrze ktoré i spasení bývate, ak držíte v pamäti, akým slovom a v akom zmysle som vám ho zvestoval, iba ak by ste boli nadarmo uverili“ (1. Korintským 15:1-2). Apoštol najprv osloví tých, ktorým adresuje tento text, a obracia sa k nim s oslovením „bratia“. Skonštatuje, že evanjelium, ktoré im zvestoval, oni prijali, uverili mu. Ďalej ich uisťuje, že skrze toto evanjelium budú spasení, avšak len pod jednou podmienkou: ak zachovajú, v akom podaní im bolo evanjelium zvestované. Inak povedané, ak zotrvajú vo viere v pravé evanjelium až do konca. Ak by nezotrvali, znamenalo by to, že „boli uverili nadarmo“. Z tohto textu je zrejmé, že tí, ktorí „boli uverili nadarmo“, spasení nebudú. Teda existujú aj uverenie a viera nadarmo, ktoré nevedú k spáse. Táto skutočnosť je veľmi kľúčová pre porozumenie toho, kto sú to tí, ktorí odpadnú, a od čoho odpadnú.

Všimnime si, že samotné oslovenie „bratia“ a skutočnosť, že apoštol oslovuje skupinu ľudí, ktorí

podľa neho prijali evanjelium, ešte neznamená, že všetci do jedného sú spasení. Existuje možnosť, že medzi týmito bratmi sú aj takí, ktorí síce evanjeliu uverili, ale uverili nadarmo a spasení nebudú. Ako je to možné, porozumieme až vtedy, keď správne vyložíme podobenstvo o rozsievačovi, ktorým sa budeme zaoberať nižšie. Teda existujú „bratia“ v pravom zmysle slova, ktorí spasení sú, lebo veria spasiteľnou vierou, a existujú „bratia“ v širšom zmysle slova, ktorí evanjelium na začiatku počuli, prijali, nejako uverili, ale ak uverili nadarmo, tak sa to ukáže podľa toho, že nevytrvajú vo viere až do konca, čím len potvrdia, že spasení nikdy neboli, lebo neuverili spasiteľnou vierou. Presne takto používa označenie „učeníci“ aj Pán Ježiš, ako „praví učeníci“ a „učeníci“ v širšom zmysle slova, ktorí nakoniec od učeníctva upustia. To si ukážeme nižšie.

Zachovanie viery, vytrvanie vo viere až do konca obsahuje dve zložky. Tou prvou je zachovanie obsahu toho, čomu sa v evanjeliu milosti Ježiša Krista verí, a tým je zachovanie slov Pána Ježiša, ktorými oznámil evanjelium a cestu spásy. Po ňom ich oznámili aj apoštoli Ježiša Krista a dnes to zvestuje zapísané Božie slovo, Písmo aj Cirkev. Apoštol Pavol zreteľne a výslovne kladie zachovanie viery v plné evanjelium Ježiša Krista až do konca ako podmienku spasenia: „... skrze ktoré (evanjelium) i spasení bývate, ak držíte v pamäti, akým slovom a v akom zmysle som vám ho zvestoval, iba ak by ste boli nadarmo uverili“ (1. Korintským 15:2). Výraz „akým slovom a v akom zmysle“ poukazuje na obsahovú stránku evanjelia, na obsah toho, čomu musíme veriť a túto vieru zachovať. Touto obsahovou stránkou viery je „presvedčenie o veciach, ktoré sa nevidia“ (Židom 11:1).

Tou druhou zložkou viery, ktorú rovnako musíme zachovať až do konca, je spoľahnutie a spoliehanie sa, dôvera v Pána, čiže „podstata toho, na čo sa človek nadeje“ (Židom 11:1), nádej na Boha (1. Petrov 1:21). S touto zložkou je prepojená vernosť veriacich. Nestačí len správne racionálne presvedčenie vo veci evanjelia. Živá viera sa nadeje na Boha, spolieha sa na Pána. Živá spasiteľná viera sa premieta do žitia nového života, do prinášania ovocia, do poslušnosti viery, do poslúchania Pánových a novozmluvných príkazov. To všetko je označené výrazom vernosť. V evanjeliách je táto skutočnosť vyjadrená opisom verného sluhu, ktorý vojde do radosti svojho Pána a bude ustanovený nad mnohým, čo je obraz večného života a večného kraľovania. Apoštolské napomínanie vedie veriacich k tomu, aby zotrvali verní (Skutky 11:23). Vernosť je na zozname ovocia Ducha (Galatským 5:22). Vernosť až do konca je opísaná ako

podmienka spásy aj v odkazoch do siedmich zborov v Zjavení: „Buď verný až do smrti, a dám ti korunu života“ (Zjavenie 2:10).

Naopak tí, ktorí sú v Písme opísaní ako takí, ktorí odpadli a skončili v zatratení, sú opísaní ako neverní: „Ale bojazlivým a neverným a ohavným a vrahom a smilníkom a čarodejníkom a modlárom a všetkým lhárom bude ich diel v jazere, ktoré horí ohňom a sírou, čo je druhá smrť“ (Zjavenie 21:8). Preto aj Božie slovo, keď napomína uverivších, aby zotrvali vo viere, vystríha ich pred neverou: „Hľaďte, bratia, aby snáď nebolo v niekom z vás zlé a neverné srdce, ktoré by odstupovalo od živého Boha“ (Židom 3:12). Za príklad vernosti je uverivším daná vernosť Pána Ježiša (Židom 3:1 v kontexte celej tretej kapitoly). A práve na tomto mieste a v súvislosti s vernosťou a dôverou je zachovanie dôvery ako zložky našej viery až do konca označené ako podmienka spásy: „... ale Kristus ako Syn nad jeho domom, ktorého domom sme my, ak smelú dôveru a chválu nádeje až do konca pevnú dodržíme“ (Židom 3:6). Zachovať vieru do konca je na tomto mieste označené ako zachovanie smelej dôvery až do konca a zachovanie chvály nádeje až do konca.

Spasení sme v nádeji (Rímskym 8:24), ale spasení budeme len ak túto nádej zachováme až do konca. Výraz „sme domom Kristovým“ znamená, že patríme do Božieho ľudu a vojdeme do večnosti, avšak platí to len vtedy, ak zotrváme až do konca. Táto dôležitá pravda je v tejto pasáži zopakovaná a podčiarknutá: „... lebo sme sa stali účastníkmi Krista, akže počiatok podstaty dodržíme pevný až do konca“ (Židom 3:14). Len ten je v Kristovi a bude spasený, kto vytrvá vo viere až do konca, čo je v tomto verši vyjadrené slovami „kto dodrží až do konca počiatok podstaty ako pevný“. To je rovnaký zmysel a odkaz ako 1. Korintským 15:2.

Táto duchovná pravda je následne ilustrovaná na príklade tých pobitých na púšti (Židom

3:7-19). Kto sú to tí, ktorých Boh zavrhol a zatratil? Sú to tí, ktorí hrešili (verš 17). Ako hrešili? Hrešili tým, že Boha neposlúchali (verš 18). Prečo boli Bohu neposlušní? Pretože nemali poslušnosť viery, lebo v konečnom dôsledku nemali vieru – boli neverní (verš 19). Aký je dôsledok nevery? Neverní, čiže tí, ktorí nezachovajú vieru až do konca, nevojdú do odpočinku, nevojdú do večného života.

Zotrvať až do konca preto znamená vytrvať vo viere v Pána Ježiša Krista a vo vzťahu lásky k nemu až do smrti alebo do Pánovho druhého príchodu: „Amen, amen vám hovorím, že ak niekto zachová moje slovo, neuvidí smrti na veky“ (Ján 8:51, 14:23-24). Zachovať Kristovo slovo znamená zachovať si vieru v evanjelium, vieru v Krista v tom podaní, v akom ho priniesol Kristus a jeho apoštoli. Zároveň to znamená žiť život v poslušnosti viery až do konca. Kristus a jeho apoštoli učili mnoho prikázaní a usmernení, ako má Božie dieťa, nový človek, žiť svoj život. Zachovať Kristovo slovo znamená žiť v poslušnosti týmto prikázaniam a usmerneniam – až do konca.

Nie každá viera a nie každé uverenie je spasiteľné

Všimnime si, ako o vytrvaní a o zachovaní viery vyučoval Pán Ježiš ešte počas svojej pozemskej služby: „Vtedy povedal Ježiš Židom, ktorí mu uverili: Keď vy zostanete v mojom slove, vpravde ste mojimi učeníkmi“ (Ján 8:31). Pán oslovil Židov, ktorí sú opísaní ako tí, ktorí „mu uverili“. Ježiš však jasne definuje podmienku, že na to, aby sa potvrdilo, že sú skutočnými učeníkmi (vpravde učeníkmi, naozaj učeníkmi), a teda aj držiteľmi spasenia, je nevyhnutne potrebné, aby zachovali jeho slovo, inak povedané, aby zachovali vieru. Ako dlho? Len na nejaký čas? Verím, že z kontextu je jasné, že „navždy“, teda „až do konca“. Tento text naznačuje, že existuje aj také uverenie, ktoré nezachová Božie slovo, nevedie k pravému učeníctvu, a teda neprináša takto uverivšiemu spásu.

Podobenstvo o viniči a letorastoch

V podobenstve o viniči a letorastoch vyučuje Pán Ježiš takto: „Ja som vinič, vy ste letorasty. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten nesie mnoho ovocia, lebo bezo mňa nemôžete nič robiť. Keby niekto nezostal vo mne, vyhodí sa von ako letorast a uschne, a zoberú ich a hodia na oheň, a budú horieť. Ak zostanete vo mne, a moje slová ak zostanú vo vás, vtedy si proste, čokoľvek chcete, a stane sa vám. Tým je oslávený môj Otec, aby ste niesli mnoho ovocia a boli mojimi učeníkmi“ (Ján 15:5-8). Z tohto textu je jednoznačne zrejmé, že len vtedy, ak uverivší zostane v Kristovi a Kristus v ňom, bude tento človek spasený. Ak uverivší v Kristovi nezostane, vyhodí sa von a uschne a bude spálený ohňom. To je obraz konečného súdu a ohnivého jazera. To znamená, že kto v Kristovi nezostane, bude zatratený. Zostať v Kristovi podľa tohto textu znamená zachovať Kristove slová, čiže zachovať vieru v pravé evanjelium. V tomto texte je zároveň prepojené vytrvanie až do konca s prinesením ovocia. Z toho vyplýva, že len také uverenie v Krista, ktorého výsledkom je trvácna viera, čiže viera v pravé evanjelium, ktorá pretrvá až do samého konca, viera, ktorá nesie ovocie Bohu, viera, ktorá poslúcha Boha skrze Krista (zachová Kristove slová), je spasiteľné uverenie. Len viera, ktorá je živá, čiže koná skutky lásky (nesie ovocie Ducha, ovocie Bohu na jeho slávu), ktorá je poslušná a ktorá vytrvá do konca, je spasiteľná viera.

Rovnaké posolstvo prináša aj apoštolské (novozmluvné) učenie: „A tak teda vy, čo ste počuli od počiatku, to nech zostáva vo vás. Keď zostane vo vás to, čo ste počuli od počiatku, aj vy zostanete v Synovi aj Otcovi“ (1. Ján 2:24).

Podobenstvo o rozsievačovi

Túto skutočnosť vidíme ešte zreteľnejšie v podobenstve o rozsievačovi (Matúš 13:3-23, Marek 4:2-20, Lukáš 8:4-15). Toto podobenstvo môžeme nazvať aj podobenstvom o štvorakej pôde, pretože opisuje štyri druhy reakcií na počuté Božie slovo. Presnejšie, opisuje jeden druh neuverenia a tri druhy uverenia v Ježiša Krista a jeho evanjelium. Z tých troch druhov uverenia slovu evanjelia sú prvé dve uverenia (druhá a tretia pôda) „uverením dočasne“ a len to posledné uverenie (štvrtá pôda) reprezentuje spasiteľné uverenie. Uverenie nadarmo je dočasné uverenie, ktoré sa prejaví buď opustením viery v pravé evanjelium (týka sa obsahovej zložky viery) a uverením falošnému učeniu (nesenému falošnými apoštolmi či falošnými učiteľmi), alebo sa prejaví stratou spoliehania sa na Pána (zložka viery týkajúca sa dôvery a nádeje), ochladnutím a odídením od Pána v dôsledku neochoty znášať prenasledovanie, súženie, pokušenia, útrapy a utrpenie (druhá pôda), alebo odídením do sveta v dôsledku zvodu sveta a hriechu (tretia pôda). Uverenie nadarmo či uverenie len do času nie je spasiteľné uverenie. Je to nejaká viera, ale nie je to spasiteľná viera.

Spasiteľné uverenie a spasiteľnú vieru reprezentuje v tomto podobenstve iba štvrtá pôda. Tá je opísaná ako tí, ktorí uverili trvácnou vierou (nie dočasnou), vierou, ktorá donáša mnohý úžitok (Matúš 13:23, Marek 4:20). Cenná je pre nás výpoveď Lukáša o štvrtej pôde: „A čo do toho v dobrej zemi, to sú tí, ktorí, keď počuli, v šľachetnom a dobrom srdci podržujú slovo a donášajú úžitok v trpezlivosti“ (Lukáš 8:15). Jednak výslovne zdôrazňuje zachovanie viery („podržujú slovo“) a potom ako jediný uvádza, že vieru zachovávajú „v dobrom srdci“, čo je poukázanie na znovuzrodené srdce (človek s obriezkou srdca, Rímskym 2:29; Kolosenským 2:11). Ani pri druhej, ani pri tretej pôde sa takáto zmienka nenachádza, čo poukazuje na to, že druhá a tretia pôda nereprezentuje znovuzrodených ľudí, ale ľudí bez spasiteľnej viery, dočasných, ktorí „boli uverili nadarmo“.

Spasiteľnú vieru charakterizuje jednak trvácnosť (vytrvanie) a jednak poslušnosť viery. O poslušnosti píšeme na stránkach Solas aj uverejňovaním kapitoly po kapitole z publikácie „Andrew Murray Škola poslušnosti“. Spasiteľná viera je charakterizovaná aj tým, že je živá. Veľa o tom píše apoštol Jakub, keď hovorí o mŕtvej viere, ktorá nemôže spasiť. Viera, ktorá nevytrvá, nemôže spasiť.

Príklady vytrvania

Písmo vedie uverivších k zotrvaniu do konca aj príkladmi, ako vytrvanie vo viere uskutočňovať: „Títo všetci zotrvávali jednomyseľne na modlitbe a v pokornej prosbe…“ (Skutky 1:14), „A zotrvávali v učení apoštolov a v spoločnom bratskom obcovaní a pri lámaní chleba a na modlitbách“ (Skutky 2:42), „A každodenne zotrvávajúc jednomyseľne v chráme a lámuc chlieb po domoch brali pokrm v plesaní a v prostote srdca“ (Skutky 2:46). To je v kocke vyjadrenie vzoru pre život svätých. Život svätých musí byť až do konca charakterizovaný poslušnosťou viery. „Maj pozor na seba i na učenie, zotrvávaj v tom. Lebo keď to budeš robiť, zachrániš aj seba aj tých, ktorí ťa počúvajú“ (1. Timoteovi 4:16). Toto prikázanie apoštola platí nielen pre služobníka typu Timoteus, ale vo všeobecnosti pre každého učeníka, pre každé Božie dieťa. Všimnite si, aké hutné a obsažné je toto prikázanie. Má dve zložky. Prvá zložka sa týka učenia. Timoteus vtedy a my učeníci dnes musíme zachovať učenie evanjelia a širšie vzaté celé novozmluvné učenie v takej podobe, v akej ho priniesol Kristus a jeho apoštoli (2. Timoteovi 2:2).

Druhá zložka sa týka spôsobu života. Apoštol vždy prízvukoval Timoteovi, aby zachoval spôsob života, ktorý sa naučil od neho. Novozmluvné Písmo prízvukuje nám učeníkom, aby sme zachovali to isté. Nám je napísané a pre nás platí: Maj pozor na seba, maj pozor na učenie, zachovaj oboje, zotrvaj v tom až do konca. Ak to urobíš, zachrániš aj seba, aj tých, ktorí ťa vo

viere v toto slovo a v spôsobe života v poslušnosti viery budú nasledovať.

Beh o víťazné

Novozákonné učenie opisuje etapu života Božieho dieťaťa medzi znovuzrodením a vykúpením tela ako závodenie (preteky), ako beh (1. Korintským 9:24-27). Tento obraz vzťahuje apoštol najprv na seba ako na služobníka, ale dáva ho ako príklad všetkým veriacim. Tento beh, toto závodenie teda súvisí s vytrvaním do konca a týka sa všetkých uverivších. Prvé poučenie z tohto obrazu znie, že máme „bežať“ (vytrvať) takým spôsobom, aby sme dostali odmenu (víťazné). Druhé poučenie je, že sa to dá len cez zdržanlivosť a vytrvalosť. Teda musíme mŕtviť telesné žiadosti a nežiť sebe, ale Pánovi. Takto dobehneme a budeme nájdení ako dokázaní, ako tí, ktorí sú štvrtou pôdou.

Život učeníka je pripodobnený behu. O čo v tomto behu ide? Aby sme pevne svedčili evanjelium milosti Božej (Skutky 20:24). Služba učeníka je pripodobnená boju (zápaseniu) a jeho život behu. Tento beh je obrazom nového života medzi znovuzrodením a vykúpením tela. Dobehnúť tento beh znamená zachovať vieru (2. Timoteovi 4:7). Novozákonné učenie má pre nás jedno krásne a mocné povzbudenie, ako máme tento beh bežať: „Preto aj my, keď máme taký veľký oblak svedkov okolo seba, zložme každé bremeno a ľahko obkľučujúci hriech a tak s trpezlivosťou bežme pred nami ležiaci beh o závod“ (Židom 12:1).

Nutnosť vytrvania

Prečo je vytrvanie vo viere, toto zotrvanie do konca potrebné a nevyhnutné? Vysvetľuje to kontext veršov, v ktorých Pán Ježiš kladie zotrvanie ako podmienku spasenia (Matúš 10:22, Matúš 24:13, Marek 13:13). Svet bude učeníkov nenávidieť pre ich vieru v Pána Ježiša. Rovnako to platí a bude platiť aj o učeníkoch dnešných dní, budúcich dní, o učeníkoch všetkých čias. Pri skonaní vekov to bude zrejme platiť viac než dnes. Učeníci teda budú neustále v pokušení vyhnúť sa tejto nenávisti a súženiu. Preto Pán Ježiš kladie dôraz na nevyhnutnosť vytrvania vo viere.

Keď v Antiochii uveril zvesti evanjelia veľký počet duší a obrátil sa k Pánovi (Skutky 11:23), cirkev v Jeruzaleme k nim poslala Barnabáša. Barnabáš, keď videl to množstvo obrátených, zaradoval sa tejto Božej milosti. A čo im povedal, ako im poslúžil? Napomínal všetkých, aby v predsavzatí srdca zotrvali verní Pánovi (Skutky 11:23). Nech nám to neunikne. Barnabášov postoj nebol taký, že keď títo uverili a rozhodli sa pre Krista, sú už v bezpečí a ich spása je vyriešená raz a navždy. Naopak, považoval to za svoju povinnosť, za svoju službu, viesť učeníkov k tomu, aby vytrvali vo viere a zotrvali verní.

Keď sa apoštol Pavol prihováral k uverivším v Korinte, tak k nim prichádzal ako k bratom a hovoril k nim ako k tým, ktorí uverili zvesti evanjelia. A predsa mal rovnaký postoj ako Barnabáš v Antiochii. Neubezpečoval ich tým, že raz evanjeliu uverili a tým že by to bolo vybavené, že by už boli v bezpečí čo do svojej spásy. Naopak, robil si o nich starosť, že môžu byť medzi nimi takí, ktorí boli uverili nadarmo, a preto ich prísne napomínal, aby zotrvali vo viere v evanjelium.

Rovnako si robil Pavol starosť o bratov v Galatskom zbore. Aj títo boli pre Pavla bratmi preto,

lebo na začiatku prijali evanjelium, uverili pravému evanjeliu, ktoré priniesol Pavol. Neskôr však pod vplyvom falošných učiteľov začali od pravého evanjelia odstupovať, odpadávať. Aj tu bola hrozba, že uverili nadarmo. Nakoniec to vidíme vo všetkých zboroch, kde apoštoli museli naprávať buď spôsob života, alebo obsah viery ohrozený falošnými učeniami, aby upevnili duše uverivších a viedli ich po ceste spásy. Celý Pavlov život charakterizuje to, že mal obavu o duše po zboroch a vždy túžil zbory ponavštevovať, ponaprávať neriadnosti a upevniť duše veriacich.

Keď sa apoštol Pavol lúčil so staršími zboru v Efeze, keď vedel, že ich už osobne viac neuvidí, a dal si ich povolať k sebe do Milétu (Skutky 20:17), lúčil sa s nimi slovami, ktoré ich naskutku zarmútili, a niet sa im ani čo diviť. Pavol ich najprv ponapomínal (Skutky 20:28): „... majte na seba pozor i na celé stádo, v ktorom vás ustanovil Svätý Duch za dozorcov, aby ste pásli cirkev Božiu, ktorú si dobyl vlastnou krvou.“ Potom im povedal, prorocky oznámil, že (verše 29-30): „Lebo ja viem toto: že po mojom odchode vojdú medzi vás draví vlci, ktorí nebudú šetriť stáda. Ba aj z vás samých povstanú mužovia, ktorí budú hovoriť prevrátené veci, aby tiahli učeníkov za sebou.“ Pavol prorocky oznámil starším, že niektorí z nich odpadnú a budú do tohto odpadnutia zvádzať aj učeníkov.

Hrozba odpadnutia je reálna ako pre starších, tak aj pre učeníkov, ako vtedy v Efeze, o čo viac dnes. Potreba varovania pred odpadnutím je obrovská. Pavlov postoj nie je, že keď raz uverili, sú navždy v bezpečí korábu spásy. Pavol ich všetkých napomína (Skutky 20:31): „Preto bdejte a pamätajte, že tri roky deň a noc neprestal som so slzami napomínať jedného každého.“ Pavol dobre vie, že spásu nemožno vybaviť „jedným raz uverením“ či jedným „raz rozhodnutím sa pre Krista“. Vie, že každý uverivší musí vo viere zotrvať do konca, čím sa dokáže, že jeho uverenie bolo spasiteľné uverenie. Preto im Pavol slúžil tri roky napnuto a v plnom nasadení tým, že ich upevňoval a napomínal ich, aby vytrvali. Nie je viera ako viera a uverenie ako uverenie. Pavol dobre vie, že ako medzi učeníkmi, tak dokonca aj medzi ustanovenými staršími sa môžu nájsť takí, ktorí „boli uverili nadarmo“ a môžu odpadnúť. Preto všetkých do jedného napomína, aby bdeli a aby vytrvali. Pavol však dobre rozumie aj Božej zvrchovanosti a skutočnosti, že vytrvajú len tí, ktorých Boh zachová. Vidíme to v Pavlovej reči v nasledujúcom verši (32): „A tak teraz, bratia, porúčam vás Bohu a slovu jeho milosti, ktorý môže vzbudovať a dať vám dedičstvo medzi všetkými posvätenými.“

Pavlova služba v každom zbore bola namierená na upevňovanie duší, ktoré uverili, aby vytrvali vo viere a došli spasenia. Bolo to tak aj v Korinte. Pavol svoju službu opisuje slovami (2 Korintským 11:2): „Lebo horlím za vás horlivosťou Božou, lebo som si vás zasnúbil jednému mužovi, aby som vás predstavil a oddal ako čistú pannu Kristovi.“ A predsa má o uverivších v Korinte strach (verš 3): „Ale sa bojím, aby snáď tak, ako čo had zviedol Evu svojou chytrosťou, neporušili sa tiež nejako vaše mysle a neodvrátili od prostoty a čistoty oproti Kristovi.“ A musí ich varovať a napomínať (verš 4): „Lebo pravda, ak ten, kto ide k vám, káže iného Ježiša, ktorého sme nekázali, alebo ak dostávate iného ducha, ktorého ste nedostali, alebo iného evanjelium, ktoré ste neprijali, pekne znášate.“ Korintským hrozí, že niektorí z nich odpadnú od viery v pravé evanjelium. Apoštol ich preto varuje a napomína všetkých do jedného. Hrozba odpadnutia je veľká, nevyhnutnosť vytrvania je skutočná. Rovnaká situácia je aj v zbore Galatských. A rovnaká aj Pavlova služba smerom k nim. Aj o nich sa Pavol obáva a má starosť, aby neodpadli (Galatským 4:11). Aj tu je rovnaká hrozba odpadnutia, rovnaká nevyhnutnosť vytrvania.

Zhrnutie

Písmo na žiadnom mieste nepredkladá spasenie takým spôsobom, že by človek „raz uveril“ a vieru v Pána Ježiša vyznal, neskôr by sa nadobro vrátil k telesnému či svetskému životu, ostal by neverný, bez lásky ku Kristovi a k Božiemu ľudu, bez ovocia viery, bez poslušnosti viery, a predsa by bol nakoniec spasený len kvôli tomu jednému „rozhodnutiu sa pre Krista“, ktoré raz voľakedy dávno urobil a vyznal. Takýto človek nemá žiaden reálny základ, na ktorom by mohol postaviť svoje uistenie o svojom spasení. Len také uverenie, ktoré sprevádza živá trvácna viera, ktorá prináša ovocie viery (ovocie lásky, ovocie Ducha) a poslušnosť viery – čiže viera, ktorá vytrvá až do konca –, vedie k znovuzrodeniu a k spaseniu.

... lebo sme sa stali účastníkmi Krista, akže počiatok podstaty dodržíme pevný až do konca.

Židom 3:14